

11.01.2006.

VOĆE I POVRĆE

Vol.3, Broj 1.

Ministarstvo poljoprivrede , šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije

Izveštaj pripremio : Institut za primenu nauke u poljoprivredi

Email:
office@stips.minpolj.sr.gov.yu

telefon:
011-
3616283

www.stips.minpolj.sr.gov.yu

Nišu i Pančevu. Zlatni delišes je poskupeo na pijacama u Kraljevu, Vranju i beogradskoj pijaci Kalenić, a pojeftinio na pijacama u Nišu, Smederevu i Subotici. Gloster je poskupeo na pijaci u Kraljevu, a Greni Smit na pijacama u Kragujevcu i Subotici, dok je pojeftinio na beogradskoj pijaci Kalenić. Cene jabuke Mucu stagniraju.

Pad cena mandarina, pomorandži i limuna, cene banana u porastu

I u ovoj nedelji cene južnog voća mandarina, pomorandži i limuna su uglavnom u padu na većini zelenih pijaca. Pomorandže su pojeftinile na pijacama u Beogradu, Kragujevcu, Kraljevu, Loznici i Pančevu, a blagi porast cena prisutan je na pijaci u Pirotu. Cene limuna su niže na pijacama u Smederevu, Subotici i beogradskoj pijaci Kalenić. Mandarine su pojeftinile na pijacama u Loznicu, Nišu, Požarevcu i Smederevu, a blago poskupele u Kragujevcu i beogradskoj pijaci Kalenić.

Od južnog voća, u odnosu na prošlu nedelju, najviše su poskupele banane, koje se po višim cenama prodaju na pijacama u Kragujevcu, Kraljevu, Pirotu, Vranju i beogradskoj pijaci Skadarlija.

Orah je poskupeo na pijacama u Kragujevcu, Loznicu, Nišu, Pirotu i Sremskoj Mitrovici, a blago pojeftinio na beogradskoj pijaci Skadarlija. Cene

Cene jabuka u padu	1
Cene povrća stagniraju	2
Pregled cena voća i povrća	3-5
Cene voća i povrća u Hrvatskoj	6
Proizvodnja i promet šljive u Srbiji	7

Na zelenim pijacama cene jabuka Ajdared, Melroze i Jonagold u padu

Zelene pijace: Od jabuka koje se na našim zelenim pijacama nalaze u ponudi, u odnosu na prošlu nedelju, najviše su pojeftinili Ajdared, Jonagold i Melroze. Po nižim cenama Ajdared se prodaje na beogradskim pijacama i zelenoj pijaci u Nišu, Jonagold na pijacama u Nišu, Subotici i Beogradu, a Melroze u Smederevu,

lešnika stagniraju, uz blagi porast cena na beogradskoj pijaci Kalenić.

Pad cena jabuka na kvantaškim pijacama u Beogradu i Nišu

Na kvantaškoj pijaci u Beogradu, u odnosu na prošlu nedelju, prisutan je pad cena jabuka Mucu, Zlatni Delišes, Gloster, Greni Smit i Jonagold. Takođe, pojeftinile su pomorandže i orah. U Kraljevu su poskupele banane, mandarine i jabuke. Na kvantaškoj pijaci u Nišu, pojeftinile su jabuke i pomorandže, a poskupeo je orah. Na pijaci u Novom Sadu cene stagniraju, uz blago poskupljenje jabuka Ajdared, a u Subotici su poskupele jabuke Ajdared i Zlatni Delišes, a pojeftinile pomorandže.

Međunarodni poljoprivredni sajam "Zelena nedelja" u Berlinu. Takmičenje "Najbolja šljivovica"

Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, dr Ivana Dulić Marković, sa saradnicima, prisustvovaće otvaranju 71. Međunarodnog sajma poljoprivrede "Zelena Nedelja", koji se održava u Berlinu od 13. do 22. januara 2006. god.

U programu posete naše delegacije, pored učešća na Poljoprivrednom forumu Istok-Zapad, planirana je promocija domaće šljivovice na takmičenju "Najbolja šljivovica" koja će se u organizaciji Ministarstva održati na štandu Republike Srbije u petak 13. januara 2006. godine sa početkom u 16 časova. Na učešće u takmičenju "Najbolja šljivovica" pozvani su predstavnici svih zemalja u kojima se tradicionalno proizvodi ova voćna rakija.

Izvor: www.minpolj.sr.gov.yu

POVRĆE - NEDELJNI PREGLED

Cene povrtarskih kultura ove nedelje stagniraju u odnosu na predhodnu nedelju. I dalje su naše zelene pijace snabdevene dobrom ponudom krompira, belog i crnog luka, pasulja i zeleni.

Zelene pijace

Stabilna ponuda i tražnja crnog luka ove nedelje zabeležena je na našim zelenim pijacama što se vidi iz činjenice da nema većih pomaka u kretanju cene u odnosu na prošlu nedelju. Cena se ove nedelje kretala u intervalu 20-40 din/kg gde se po ceni 20 din/kg prodavao na zelenim pijacama u Sremskoj mitrovici i Subotici dok se po nešto višoj ceni 40 din/kg prodavao na Beogradskim zelenim pijacama.

Većih promena u ceni nije zabeleženo ni kod belog luka u odnosu na proteklu nedelju. Dominatna cena belog luka se kretala u intervalu 100-200 din/kg gde se po nešto nižoj ceni 100 din/kg prodavala na zelenoj pijaci u Zrenjaninu do se po nešto višoj ceni 200 din/kg prodavala na zelenim pijacama u Beogradu.

Ove nedelje cena crnog luka je na beogradskim zelenim pijacama viša za deset din/kg gde se mogao kupiti po ceni 40 din/kg dok se po nešto nižoj ceni 20 din/kg prodavao na zelenim pijacama u Zrenjaninu i Kragujevcu.

Dobra ponuda belog pasulja i ove nedelje. Cena je varirala u intervalu 100-180 din/kg gde se po ceni 100 din/kg prodavao u Subotici i Zrenjaninu dok se po nešto višoj ceni 180 din/kg prodavao na Beogradskoj Kalenićevoj pijaci.

Uzroci povećanog agrarnog izvoza u prošloj godini

U 2005. godini poljoprivredno - prehrambeni sektor je, prema podacima **Republičkog zavoda za statistiku**, u ukupnom izvozu Srbije učestvovao sa 20,4 odsto i u spoljnotrgovinskoj razmeni ostvario deficit od 129,9 miliona dolara. Značajan činilac predstavlja zona slobodne trgovine u Jugoistočnoj Evropi, koja uprkos

U odnosu na proteklu nedelju ponuda šampinjona stagnira. Po najnižoj ceni 140 din/kg šampinjoni su se prodavali na zelenim pijacama u Kragujevcu, Smederevu i Zrenjaninu dok su se po nešto višoj ceni 180 din/kg prodavali u Kraljevu, Loznici i Subotici.

Kvantaške pijace

Dobra ponuda crnog luka zabeležena je i na našim kvantaškim pijacama. Po nešto nižoj ceni 15 din/kg se prodavao na kvantaškoj pijaci u Nišu dok se na ostalim kvantaškim pijacama u Beogradu, Kraljevu i Novom Sadu i Subotici prodavao po ceni 20 din/kg.

Beli luk je ove nedelje na kvantaškoj pijaci u Beogradu jeftiniji za deset din/kg u odnosu na prošlu nedelju gde se mogao kupiti po ceni 130 din/kg dok se po nešto nižoj ceni 120 din/kg prodavao u Kraljevu i Subotici.

Ponuda pasulja ove nedelje stagnira na našim zelenim pijacama. Cena pasulja se ove nedelje kretala u intervalu 80-150 din/kg gde se po ceni 80 din/kg prodavao na kvantaškoj pijaci u Subotici dok se po nešto višoj ceni 150 din/kg prodavao na kvantaškoj pijaci u Beogradu.

Takođe, naše kvantaške pijace su ove nedelje obilovalе dobrom ponudom krompira čija je najniža cena bila na kvantaškoj pijaci u Nišu dok se po nešto višoj ceni 20 din/kg prodavao u Beogradu, Subotici i Kraljevu.

Kao i predhodne nedelje šampinjoni su se na kvantaškoj pijaci u Beogradu prodavali po nešto višoj ceni 150 din/kg dok su se po nešto nižoj ceni 140 din/kg prodavali u Novom Sadu.

svim teškoćama vezanim za sporazume o slobodnoj trgovini, posebno sa BiH, takođe značajno utiče na rast agrarnog izvoza. Na tom i tržištu EU realizuje se više od 90 odsto našeg agrarnog izvoza. Treba podsetiti i na status najpovlašćenije nacije na tržištu SAD. Na tržište SAD se uglavnom plasiraju prerađevine od voća, džemovi, marmelade, sokovi, koncentrati, prirodna vina i žestoka pića, a u perspektivi i svi proizvodi organskog porekla. Izvor: www.danas.co.yu

Cene voća i povrća - kvantaške pijace u Srbiji za period 02.-08.2006. godine

Jedinica mere	Centralna Srbija			Vojvodina			Centralna Srbija	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica
	Jedinica mere	dim/kg		Jedinica mere dim/kg								
Cvekla (Beet - red)	20	18	--	20	--		Banana (Banana)	65	68	60	65	--
Karfiol (Cauliflower)	130	50	--	120	--		Grejpfrut (Grapefruit)	80	65	--	80	75
Kej (Savoy)	35	30	35	35	--		Jabuka -ajdared (Apples-Idared)	25	25	25	25	30
Kej pupcar (Brussels sprouts)	110	80	--	--	--		Jabuka-Del.r. i mut. (Apples-Delrose and mut.)	35	30	25	--	--
Krasavac-salatni (Cucumber for salad)	190	--	150	150	--		Jabuka-Delises zlatni (Apples-Golden Delicious)	33	35	25	30	30
Krompir-beli (Potato - White)	20	20	15	17	--		Jabuka-Gloster (Apples-Gloster)	28	30	--	30	--
Krompir-crveni (Potato - Red)	18	18	15	17	20		Jabuka-Greni Smit (Apples-Grenny Smith)	32	30	23	30	30
Kupus (Cabbage)	27	25	25	25	--		Jabuka-Jonagold (Apples-Jonagold)	30	30	25	30	--
Luk-beli (Garlic)	130	120	--	120	--		Jabuka-Mucu (Apples-Mutsu)	32	30	25	30	--
Luk-crnji (Onion)	20	20	15	20	20		Kivi (Kiwij)	90	80	--	80	70
Paprika-babura (Pepper-Bell)	190	--	--	180	--		Kruška-ostala (Pear-other)	60	40	--	60	--
Paprika-šilja (Pepper-Long shaped)	150	--	--	180	--		Limun (Lemon)	60	60	65	60	60
Paradajz (Tomato)	110	--	100	100	--		Mandarina (Tangerine)	--	65	--	--	70
Pasulj - beli (Beans - white)	--	--	80	--	--		Šargarepa (Carrot)	350	340	350	350	--
Praziluk (Leek)	60	60	40	60	--		Orah (Nuts)	50	50	45	50	55
Spanac (Spinach)	60	50	--	--	--		Pomorandža (Orange)	50	50	45	50	55

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 02.-08.2006. godine

Jedinica mere (din/kg)	CENTRALNA SRBIJA						Vojvodina						DOMINANTE CENE					
	Kraljevo	Niš	Pirot	Lozniča	Cacak	Šabac	Zajecar	Vranež	Smederevo	Pančevo	Novi Sad	Kikinda	Subotica	S.Mitrovica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Cvekla (Beet - red)	40	30	--	30	30	35	30	35	50	25	25	--	--	40	--	25	20	30
Karfiol (Cauliflower)	150	150	--	--	100	150	--	--	100	130	--	--	--	150	--	--	80	120
Kelj (Savoy)	50	50	--	--	50	50	50	--	60	--	--	--	--	50	--	--	40	40
Kelj pupcar (Brussels sprouts)	150	150	--	150	--	150	--	--	130	--	--	--	--	--	--	100	100	100
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	300	250	--	250	200	200	200	--	--	--	170	--	--	200	--	--	250	220
Krompir-beli (Potato - White)	40	30	--	20	30	25	25	25	30	25	25	--	--	30	--	--	25	25
Krompir-crveni (Potato - Red)	30	30	--	20	30	20	25	25	30	25	25	--	--	25	--	--	20	25
Kupus (Cabbage)	40	40	--	30	40	35	35	35	40	40	40	--	--	35	--	--	35	35
Luk-beli (Garlic)	200	200	--	170	150	150	150	150	150	150	150	--	--	150	--	--	120	150
Luk-cmci (Onion)	40	40	--	25	30	25	25	30	25	30	30	--	--	30	--	--	20	25
Paprika-babura (Pepper-Bell)	300	300	--	250	--	--	--	--	--	--	--	--	--	300	--	--	200	120
Paprika-čilijska (Pepper-shaped)	200	200	--	250	--	--	--	--	--	--	--	--	--	300	--	--	200	200
Paradajz (Tomato)	180	150	--	140	150	150	70	100	--	80	--	--	--	150	--	--	150	120
Pasulj - beli (Beans - white)	180	160	--	140	150	150	140	120	150	130	120	--	--	150	--	--	110	100
Praziluk (Leek)	70	60	--	25	100	90	50	60	60	70	120	--	--	80	--	--	80	150
Šargarepa (Carrot)	60	60	--	40	40	55	50	40	50	50	40	--	--	50	--	--	40	50
Spanac (Spinach)	80	70	--	70	120	70	60	70	100	65	50	--	--	70	--	--	70	70

Cene voća - zelene pijke u Srbiji za period 02.-08.2006. godine

Jedinica mere (din/kg)	CENTRALNA SRBIJA								Vojvodina								DOMINANTNE CENE				
	Kraljevo	Niš	Pirot	Lozniča	Zajecar	Smederevo	Pančevo	Novi Sad	Kikinda	Subotica	S.Mitrovica	Šabac	Zrenjanin	Centralna Srbija	Vojvodina	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA			
Banana (Banana)	80	80	—	80	80	75	—	85	80	80	90	—	—	75	70	—	70	70	80	80	70
Grijfnot (Grapefruit)	120	80	—	90	120	100	100	120	—	100	100	—	—	110	100	—	90	100	100	100	100
Jabuka -ajdared (Apples- Idared)	40	30	—	25	30	30	35	40	40	25	30	—	—	40	30	—	20	30	30	30	30
Jabuka-Del.r. i mut. (Apples- Delrose and mut.)	60	50	—	40	—	—	35	40	—	40	50	—	—	—	40	—	30	—	35	40	40
Jabuka-Delises zlatni (Apples-Golden Delicious)	60	50	—	40	40	—	35	40	40	40	50	—	—	60	50	—	30	30	35	40	40
Jabuka-Gloster (Apples- Gloster)	50	40	—	—	40	—	—	—	—	—	40	35	—	—	60	40	—	—	—	35	40
Jabuka-Greni Smit (Apples- Grenny Smith)	50	50	—	30	30	35	30	50	40	35	30	—	—	60	40	—	35	40	40	30	30
Jabuka-Jonagold (Apples- Jonagold)	50	40	—	30	30	35	30	45	—	35	—	—	—	50	40	—	35	30	35	30	35
Jabuka-Mucu (Apples- Mutsu)	60	50	—	—	30	—	35	—	—	40	—	—	—	50	50	—	—	40	—	50	50
Kivi (Kiw)	120	100	—	100	90	80	100	100	100	75	100	—	—	100	100	—	100	100	80	100	100
Kruška-ostala (Pear-other)	120	100	—	35	50	70	110	80	70	100	70	—	—	100	—	—	—	50	—	100	70
Limun (Lemon)	80	80	—	75	80	75	80	80	90	70	80	—	—	80	80	—	80	75	70	80	80
Mandarina (Tangerine)	100	80	—	85	80	85	100	110	90	70	80	—	—	—	70	—	80	80	80	80	80
Orah (Nuts)	400	350	—	350	400	400	400	420	350	300	400	—	—	400	40	—	300	400	450	400	400
Pomorandza (Orange)	70	60	—	55	60	65	65	90	80	70	70	—	—	70	60	—	80	60	—	70	70

Komparativni prikaz cena voća i povrća u Hrvatskoj i Srbiji za period 02.-08.2006. godine

Zelene pijace

Kvantitativne pijace

Proizvodi	Hrvatska		Zagreb		Beograd din/kg	Hrvatska kn/kg	Zagreb kn/kg	Beograd din/kg
	kn/kg	din/kg	kn/kg	din/kg				
jabuka ajidared-apple Idared kg	5,61	65,92	---	---	40,00	jabuka ajidared-apple Idared kg	3,82	44,89
jabuka jonagold-apple Jonagold kg	6,18	72,62	---	---	50,00	jabuka jonagold-apple Jonagold kg	4,88	57,34
jabuka -zlatni delišes -apple Gold delishes kg	6,82	80,14	---	---	60,00	jabuka -zlatni delišes -apple Gold delishes kg	4,82	56,64
jabuka Granny Smith - apple Granny Smith kg	7,83	92,00	---	---	50,00	jabuka Granny Smith - apple Granny Smith kg	5,18	60,87
kruške-pear kg	13,66	160,51	12,25	143,94	120,00	kruške-pear kg	9,18	107,87
kiwi-kiwi kg	11,76	138,18	12,50	146,88	120,00	kiwi-kiwi kg	9,26	108,81
mandarina-tangerine kg	6,83	80,25	7,75	91,06	100,00	mandarina-tangerine kg	4,04	47,47
pomorandža-orange kg	8,78	103,17	8,00	94,00	70,00	pomorandža-orange kg	6,22	73,09
limun-lemon kg	9,74	114,45	8,50	99,88	80,00	limun-lemon kg	6,80	79,90
grejpfrut-grapefruit kg	11,56	135,83	11,00	129,25	120,00	grejpfrut-grapefruit kg	7,61	89,42
banana-banana kg	6,61	77,67	6,75	79,31	80,00	banana-banana kg	5,52	64,86
paradajz-tomato kg	14,09	165,56	15,00	176,25	180,00	paradajz-tomato kg	10,74	126,20
paprika šilja-pepper long shaped kg	18,60	218,55	---	---	200,00	paprika šilja-pepper long shaped kg	11,83	139,00
paprika babura-pepper round shaped kg	17,38	204,22	---	---	300,00	paprika babura-pepper round shaped kg	11,10	130,43
paprika ostalo -pepper other kg	18,83	221,25	20,00	235,00	---	paprika ostalo -pepper other kg	12,94	152,05
batatčan-eggplant kg	14,35	168,61	16,00	188,00	250,00	batatčan-eggplant kg	13,60	159,80
krastavci salatni-cucumber large for salad kg	14,95	175,66	14,75	173,31	300,00	krastavci salatni-cucumber large for salad kg	12,70	149,23
luk crni (crveni)-onion kg	4,67	54,87	6,50	76,38	40,00	luk crni (crveni)-onion kg	2,65	31,14
luk beli-garlic kg	14,92	175,31	17,50	205,63	200,00	luk beli-garlic kg	8,14	95,65
kupus -cabbage white kg	4,32	50,76	6,00	70,50	40,00	kupus -cabbage white kg	2,37	27,85
kej-savoy cabbage kg	7,00	82,25	8,00	94,00	50,00	kej-savoy cabbage kg	3,86	45,36
šargarepa-carrot kg	7,97	93,65	9,50	111,63	60,00	šargarepa-carrot kg	4,54	53,35
karfiol-cauliflower kg	11,06	129,96	12,50	146,88	150,00	karfiol-cauliflower kg	7,01	82,37
pasulj beli - bean white kg	15,40	180,95	17,50	205,63	180,00	pasulj beli - bean white kg	9,88	116,09
pasulj šaren - bean cream kg	13,82	162,39	---	---	150,00	pasulj šaren - bean cream kg	9,11	107,04
krompir-potato kg	2,88	33,84	3,00	35,25	30,00	krompir-potato kg	1,98	23,27
šampinjoni-champignon kg	20,25	237,94	18,00	211,50	160,00	šampinjoni-champignon kg	19,06	223,96
spanać-spinach kg	13,58	159,57	13,75	161,56	80,00	spanać-spinach kg	9,19	107,98

Proizvodnja i promet šljive u Republici Srbiji

Skroman prinos i kvalitet, proizvodnja je uslovljena tražnjom, 70% prometa se ostvari na malo (pijace) – loše i loša struktura prerade. Mere za unapređenje: uvođenje otpornih sorti, tehnologija prerade i sušenja, poboljšanje komunikacije između proizvođača i prerađivača, definisati izvoznu politiku, aktivno uključiti državne organe i obezbediti povoljne bankarske kredite, pokušati stvoriti robnu marku bar za suvu šljivu i šljivovicu i primenjivati marketing pristup pri izvozu.

Na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu prisustvovali smo odbrani magistarskog rada "Proizvodnja i promet šljive u Republici Srbiji", kandidata Ana Čobrda, zaposlene u "Vitaminki" Banja Luka. Ovom prilikom ćemo izdvojiti samo najzanimljivije detalje. Na svetlost dana je izašao originalan i samostalan autorski rad. Autorka je pošla od GAP analize: Gde smo mi? Gde možemo da budemo? Šta nam treba da to postignemo? Rezultati ovih i sličnih aktivnosti bi trebalo da dovedu do povećanja proizvodnje, prometa i stabilnijeg tržišta šljive.

Svet: U svetu su površine pod šljivom na nivou od 2.000.000 ha i godišnje se povećavaju po stopi od 4%. U Kini je 54% površina, koja beleži intenzivno povećanje zasada u poslednjih 15 godina. U svetskim razmerama proizvodnja je oko 8 mil. t, sa prosečnim prinosom od 14 t/ha. Što se prinosa tiče, najbolje rezultate ima Slovačka sa prosečnim prinosom od 25,45 t/ha. U svetu se sveže šljive izveze 354.000 t na kraćim destinacijama, 132.000 t na druge kontinente. Najveći uvoznici suve šljive su Velika Britanija koja uveze 60.000 t i Japan sa 15.000 t.

Srbija: Promet šljive u Republici Srbiji se uglavnom obavlja preko tržnica na malo. U Srbiji je prinos 3,5 t/ha i po ovim rezultatima smo na 63. mestu u svetu. Po proizvodnji od 400.000 t zauzimamo 4. mesto u svetu. Imamo 49.000.000 stabala, sa tendencijom stagnacije od 60-tih godina. Prinos po stablu je u Užoj Srbiji 9, a u

Vojvodini 13,64 kg. Pad proizvodnje je 4% godišnje. Po okruzima najveća proizvodnja je u Kolubarskom (12%), a slede Mačvanski i Šumadijski. Zanimljivo je da je u Topličkom okrugu proizvodnja 270 kg / stanovniku.

Od kompletne proizvodnje 37% ide u prepečenicu, 27% u meku rakiju, 28% u slatko i koncentrovane kaše, 6% u suvu šljivu i 2% u pekmez. Veliki problemi se javljaju u tehnologiji sušenja i pakovanja. Od ukupne proizvodnje tržištu se isporuči 6.000 t, kroz organizovan i promet na malo (pijaca 30%).

Specifičnost proizvodnje šljive u Srbije je veliko učešće porodičnih gazdinstava. Potrošnja šljive je kod poljoprivrednog stanovništva 5 kg / stanovniku, a kod ne poljoprivrednog 2 kg / stanovniku. Što se suve šljive tiče iz Srbije se izvozi pre svega u Rusku Federaciju 817 t, a pored nje i u Francusku i Nemačku. Rezultati su izuzetno skromni kada to uporedimo sa 1926. godinom kada je Srbija izvezla 66.000 t.

Stona šljiva se izvozi pre svega u Bosnu i Hercegovinu i u zemlje u okruženju.

Izvozna cena za stonu šljivu je u proseku 187,60 dolara po toni, dok najveću cenu plaća Španija 290. Kod suve šljive prosek je 1.061 a najveću cenu plaća Ruska federacija 1.732 dolara po toni.

Mere za unapređenje proizvodnje i izvoza

Trenutno stanje u našoj šljivarskoj proizvodnji karakteriše sledeće: skroman prinos i kvalitet, proizvodnja je uslovljena tražnjom, 70% prometa se ostvari na malo (pijace) – loše i loša struktura prerade.

Mere za unapređene šljivarske proizvodnje bi bile pre svega: uvođenje otpornih sorti (pre svega na virus šarke (plum pox)) tehnologija prerade i sušenja, poboljšanje komunikacije između proizvođača i prerađivača.

Kod izvoza treba se fokusirati na sledeće: definisati izvoznu politiku, aktivno uključiti državne organe i obezbediti povoljne bankarske kredite, pokušati stvoriti robnu marku bar za suvu šljivu i šljivovicu i primenjivati marketing pristup pri izvozu.

Đorđe Simović (Izvor: Poljoprivreda.info)